

Η ΜΠΕΚΑΤΣΑ ΚΑΙ Η ΧΕΛΙΔΩΝ

Εἰς ἓν ὄρατον μέρος ὅπου ἔτρεχαν δύο μικρὰ παταμῆκια εἰζύσε εὐτοχισμένα μία μπεκάτσα. Μίαν ἡμέραν ἐπέρασεν ἀπ' ἐκεῖ μία χελιδὼν· εἶδε τὴν μπεκάτσαν καὶ τὴν ἐξήλευσε καὶ εἶπεν: «Ἄλ, φθάνει πια ὅσο εἶμαι ἰσχνή». Καὶ ἀφοῦ κατέβη ἐκεῖ πλησίον της: «Ἄλ, σὺ, κυρία», εἶπε, «τί πόδια εἶναι αὐτὰ σὲν καλάμια; αὐτὰ κάμνουν ἐξ ὅσων τὰ δικά μου! Ἄμ' ἡ μύτη σου; τί μύτη εἶνε αὐτή; Τέλος πάντων εἶσαι πολὺ ἀσχημη, καὶ σὲ λυπούμαι.» Ἡ μπεκάτσα δὲν ἀπήντησε τίποτε· ἡ χελιδὼν ἀφοῦ ἐπερίμενε κάμποσον ὥραν ἀπάντησιν, ἐπέταξεν εἰς τὴν χλόην καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ ἔντομα· καὶ μετ' ὅσων ὄρεξιν ἔτρωγεν, ὥστε ἐνύκτως δίχως νὰ τὸ καταλάβῃ. Καὶ ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ. «Καλὴν νύκτα, μακροποδαροῦσα καὶ μακρομυτοῦσα!» εἶπε μετ' εἰρωνείαν εἰς τὴν μπεκάτσαν, καὶ ἔκαμε νὰ πετάξῃ· ἀλλὰ μάλιστα ἐκινήθη οἱ μικροὶ πόδες της ἐθροβίσθησαν εἰς τὴν ὑγρὰν χλόην· δὲν εἰμποροῦσε νὰ κινήσῃ τὰς πτερυγὰς της· θὰ ἔμενε ἐκεῖ τὴν νύκτα νὰ παγώσῃ ἀπὸ τὸ κρύον. Τότε ἡ μπεκάτσα τὴν ἐλυπήθη, ἐπέταξε καὶ τῇ εἶπε: «Πάγω νὰ εἰδοποιήσω τοὺς συγγενεῖς σου, νὰ ἔλθουν νὰ σὲ πάρουν, καὶ ἄλλην φορὰν νὰ μὴ εἰσὶ τίσαν ὑπερήφανη.»

***Επεισόδιον.**— Πατέ σου μὴ περιπαίζεις τοὺς ἀσχήμους· πολλάκις τὸ φαινόμενον ἐλαττωμά των εἰμπορεῖ νὰ κρύπτῃ μεγάλο προτέρημα, ὅπως συνέβη μετὰ πόδια της μπεκάτσας, τὰ ὅποια δὲν ἐθευτοῦσαν εἰς τὴν λίστην τοῦ λιθαδίου, ἰσὺ ἰσὺ ἐπειδὴ ἦσαν μεγάλα.

ΓΛΥΚΟΠΥΡΗΝΑ ΚΑΙ ΠΙΚΡΟΠΥΡΗΝΑ

Ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, καὶ τὸ παιδάκι των, ὁ Πελοπίδας, ἑπτὰ ἐτῶν ὡραῖον ἀγόρι, ἦσαν εἰς τὸ τραπέζι· ὡς ὀπωρικὸν εἶχαν βερούκοκκα· ὁ Πελοπίδας ἀγαποῦσε τὰ βερούκοκκα, ἀλλ' ἀγαποῦσε καὶ τοὺς πυρήνας των.

— Εἶνε γλυκοπύρην, μητέρα; εἶπε.

— Ναί, παιδί μου.

— Ἄς μοῦ σπάσῃ δυὸ τρία κουκούτσια ἢ Τριανταφυλλιά.

Ἡ ὑπέρτρια τοῦ ἔσπασε δύο τρεῖς πυρήνας καὶ τοὺς ἔφερε· οἱ δύο ἦσαν κάτασπροι καὶ εἶχαν γεῦσιν ἀμυγδαλοῦ· ἀλλὰ μόλις ἔδαλε τὸν τρίτον εἰς τὸ στόμα του ἐπιθύρισε με δυσἀρέσκειαν.

— Ἄχ, πικρὸ ποῦ εἶνε!

Ἐπειτα δὲ ἔστρεψε τὰ ἐκφραστικὰ καστανά τοῦ ὀμμάτια πρὸς τὸν πατέρα του καὶ τὸν ἠρώτησεν:

— Πατέρα, διατί εἶνε καὶ πικροπύρην βερούκοκκα;

— Διότι μερικαῖς βερυκοκκίαις τὰ κάμουν ἔτσι, παιδί μου, εἶνε τὸ γένος των.

Ἡ ἀπάντησις αὐτῆ δὲν ἐφάνη ἀρκετὴ εἰς τὸν Πελοπίδαν, καὶ διὰ τοῦτο αἶμα ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ ἀνάκλιτρον ἐσυλλογιζέτο.

— Εἶνε τὸ γένος των, μὰ διατί νὰ εἶνε τέτοιο τὸ γένος των;

Καὶ ἐνῶ ἔλεγεν αὐτὰ με τὸν νοῦν του, ἔγειρε χαριτωμένα τὸ κεφαλάκι του καὶ ἀπεκοιμήθη.

Καὶ εἶδε ἐν παράξενον ὄνειρον. Ἐμπρὸς του ἦσαν δύο καθαρισμένοι καὶ ξεφλουδιμένοι πυρήνες βερυκοκκῶν· ὁ ἓνας ἦτο γλυκὸς καὶ ὁ ἄλλος πικρὸς· συνωμιλοῦσαν ἀναμεταξύ των, καὶ τὸ πλεόν παράξενον ἦτο, ὅτι ὁ Πελοπίδας ἐνοοῦσε τὴν γλῶσσαν των.

— Δὲν μοῦ λές, ἔλεγεν ὁ γλυκὸς πρὸς τὸν πικρὸν πυρήνα, γιατί σὺ εἶσαι πικρὸς;

— Εἰεῦρεῖς Ἱστορίαν; τὸν ἠρώτησεν ὁ πικρὸς.

— Ὅχι, ἀπῆντησέν ὁ ἄλλος.

— Τότε λοιπὸν δὲν ξεῦρεῖς πῶς μία φορὰ ἡ Πόλις ἦταν ἐλληνική.

— Γέγω ἀκουστά.

— Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶμαι πικρὸ.

— Δὲν σὲ νοιώθω.

— Βλέπω πῶς θέλεις νὰ σοῦ τ' ἀφηγηθῶ ὅλα μετὰ τὸ νῆ καὶ μετὰ τὸ σῆμα. Ἄκουσέ το λοιπὸν. Ἐως ταῖς εἴκοσι ἐνέα Μαῖου 1453 ἡ Πόλις ἦταν ἐλληνική. Μὰ οἱ Τούρκοι ποῦ τὴν ἐπολιορκούσαν ἀπ' ἔξω ἐκάλεθον τὴν μαύρην ἡμέρα ἦτανε γραφετὸ νὰ τὴν πάρουν. Ὁ Μωάμεθ ἐχούμηξε μετὰ τριακόσιαις χιλιάδες ἀσκέρι κατὰ πᾶν ἔς τὰ κάστρα τῆς· ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Πόλις, ἀφοῦ λειτουργήθηκε μέσα ἔς τὴν Ἁγίαν Σοφίαν καὶ

ἐξήτησε συγχώρησιν ἀπὸ ὅλους, ἐθύθη μετὰ ἔς τοὺς ἐχθροὺς καὶ σφάζοντας ἀπέθανε ὡς ἡρῶς διὰ τὴν Πίστιν καὶ διὰ τὴν Πατρίδα· οἱ ἐχθροὶ ἐμπήσαν μέσα ἔς τὴν Πόλιν, τρία ἡμερώνικτα ἔσφαξαν γέροντας, γυναῖκες, παιδιὰ, ὅλους· τὸ αἶμα ποτάμι ἔτρεχε ἔς τοὺς δρόμους· ἔσπασαν ταῖς πόρτας τῆς Ἁγίας Σοφίας ὠρμήσαν μέσα, ἐκμάτιασαν τὰς εἰκόνας τῆς, ἀρπαξάν τ' ἀσημικὰ τῆς, κ' ἐκεῖ ὅπου ἀκούονταν ἔως τότε ἡ φωνὴ τοῦ Πατριάρχου ἀκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Χόντζα· ἐτελείωσε πλέον ἡ Ἁγία Σοφία ἔγεινε τλαμί· ἔδιωξαν τὸν σταυρὸν καὶ ἔστησαν τὸ μισοφέγγαρο. Ἄχ! ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ μαύρη νύκτα τῆς σκλαβιάς, ποῦ βόσταξε τόσα χρόνια καὶ γιὰ πολλοὺς βασιτὰ ἀκόμη! Τὰ βασάνα, τὰ καταφρόνια, τὰ μαρτύρια ποῦ ὑπέφεραν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς τυράννους των δὲν εὐρίσκεται γλῶσσα νὰ τὰ εἴπῃ. . . .

Ὁ πυρὴν ἐστάθη μίαν στιγμὴν ὡς νὰ μὴ εἰμποροῦσε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἀπὸ τὴν πολλὴν συγκίνησίν του κ' ἔπειτα πάλιν ἤρχισε:

— Ἐκείνον τὸν καιρὸν καὶ ἡμεῖς, δηλαδὴ οἱ πρόγονοί μας ἦσαν γλυκοὶ ὡς ἑσᾶς· μὰ ἐκεῖ ὅπου ὁ γεωργὸς ὠργωνε σκυφτὸς τὸ χωράφι του καὶ τοῦ ἔτρεχε ἓνα φαρμακωμένο δάκρυ γεμάτο ἀπελπισία, ἐκεῖ ὅπου ἔσταζε τὸ ἀδικοχυμένο χριστιανικὸν αἶμα, καὶ ἐπότιζε τὸ χῶμα, ἐκεῖ ἐπύκρυνε ἡ γῆ καὶ αἱ βίβλαι τῶν βερυκοκκῶν ποῦ ἦσαν τριγύρω ἐβόζαναν ἀπὸ κάτω φαρμακάδα, τὴν ἀνέβαζαν ἔς τὰ κλωνία των καὶ τὴν ἔχυναν μέσα ἔς τοὺς ἀνθούς των· ἔπειτα ὠρμήσαν τὰ βερούκοκκα· ὁ ἀέρας ποῦ τὰ ἐκουνούσε εἰς τὴν ἀκρὴν τῶν κλωνιῶν των τᾶκανε ἀκόμη πικρότερα γιατί ἤρχονταν φαρμακωμένος ἀπὸ τοὺς πικροὺς ἀναστεναγμοὺς τῶν σκλάβων· μὰ κανεὶς τότε ἀπὸ τὸν τρόμον τὸν πολὺν δὲν ἐτολμοῦσε νὰ φανερώσῃ τὴν λύπην του· ὁ καθεὶς τὴν ἐκρυβε βαθειὰ ἔς τὰ φυλλοκαρδιά του τὴν πίκρα γι' αὐτὸ καὶ τὰ βερούκοκκα ἀπ' ἔξω ἦσαν γλυκὰ καὶ μέσα φαρμακὰ· ὡχ! χαρὰ σ' ἐκεῖνα τὰ βερούκοκκα, σὰν ἐσένα, ποῦ δὲν ἐβόζαζαν αἶμα καὶ δάκρυα καὶ δὲν ἐρούσηθον ἀπὸ τὴν γῆ σκλαβιάς φαρμακὰ!

— Καὶ εἶνε πολλὰ τέτοια δυστυχημένα βερούκοκκα; ἠρώτησε μετὰ λύπην ὁ γλυκὸς πυρὴν.

— Πολλὰ, πολλὰ, εἶπε μετὰ ἀνεστεναγμῶν ὁ πικρὸς πυρὴν, καὶ τέτοιο φαρμακὸν ἔχουν μέσα των ποῦ καὶ σὲ ἐλεύθερο χῶμα ἂν τὰ σπείρουν πάλιν πικρὰ θὰ φυτρώσουν.

— Τὰ κακόμοιρα! καὶ δὲν βρίσκεται κανένα γιαιτρικὸν γι' αὐτὰ;

— Τὸ γιαιτρικὸν εἶνε νὰ διωχθῆ ἡ σκλαβία ἀπ' ὅλη τὴν ἐλληνικὴ γῆ, νὰ καθαρῶσθαι τὸ μολυσμένο χῶμα, νὰ φύγῃ ἡ κόκκινη σημαία ποῦ ῥέγχει ἐπάνω του τὸν βαρὺ ἴσκιω τῆς καὶ νάρθη ἡ γαλαζία νὰ τὸ χαιδεύῃ

μετὰ τὸ οὐρανὸν τῆς χρῶμα· καὶ μετὰ μᾶς τότε ὄλαις ταῖς πικροπύρηναις βερυκοκκίαις νὰ ταῖς μπολιάσουν, νὰ χύσουν χυμὸ ἐλληνικὸν μέσα ἔς ταῖς φλέβαις των καὶ βάλσαμο μέσα ἔς τὴν καρδίαν τῶν βερυκοκκῶν καὶ ὅταν ὠρμήσουν καὶ κτρινίζον σὰν φλουρί εἰς τὰ κλωνία τῶν βερυκοκκῶν νὰ τὰ φύσῃ, νὰ τὰ κινῆ δροσερὸ ἀγέρι ἐλευθερίας! . . .

Ὁ Πελοπίδας ἐξύπνησε καὶ ἔτριψε τὰ ὀμμάτια του· οὔτε γλυκὸν οὔτε πικρὸν πυρήνα εἶδεν ἔμπρὸς

του, ἀλλὰ τὰ λόγια των, τὰ ὅποια ἐσυμφωνοῦσαν καὶ μετὰ τοῦ εἶπεν εἰπεῖ ἐκεῖνο τὸ πρῶν ὁ πατέρας του, ἔμειναν βαθειὰ εἰς τὴν καρδίαν του· καὶ ἐνόησε καλὰ καλὰ, τί βαρὺ, τί φρικτὸ πρᾶγμα εἶνε ἡ σκλαβία, καὶ τί ὡραῖον, τί θεῖον πρᾶγμα εἶνε ἡ ἐλευθερία, καὶ ἐνόησεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἱερώτερον καθήκον εἰς τὸν κόσμον παρὰ ν' ἀγωνίζεταί κανεὶς, καὶ ν' ἀποθνήσκη ἀκόμη διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος του! . . .

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΕ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ἩΤΕΡΑ, ἔλεγε μίαν ἐσπέραν ἐν ξανθὸν κοριτσάκι πέντε χρόνων, διατί αὐτὴ ἡ πιωχὴ γυναῖκα ὅπου περᾶ κάθε βράδυ ἀπὸ τὰ παράθυρά μας, φορεῖ ὅλο μαύρα καὶ ἔχει ἐπάνω εἰς τὸν ὠκὸν τῆς αὐτὸ τὸ εὐμορφὸ περιστέρι; Βίδα, πῶς ποτὲ δὲν πετᾷ τὸ πουλί, καὶ κάποτε μετὰ τὴν φωνὴν του φαίνεται ὡς ἂν ν' ἀποκρίνεται εἰς τὰ λόγια ὅπου ἡ κυρία του τοῦ ψιθυρίζει σιγὰ σιγὰ ἠρώτησα τὸν μεγάλο μου τὸν ἀδελφὸν, τὸν Γεωργάκη, καὶ μοῦ εἶπε ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα εἶνε τρελλή· Εἶνε ἀλήθεια, μητέρα;

— Τρελλή; εἶθε νὰ ἦτο, ἀπεκρίθη ἡ μητέρα.

Ἄκουσε, παιδί μου, καὶ ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὅσον παράξενοι καὶ ἂν σοῦ φαίνονται οἱ τρόποι αὐτῆς τῆς γυναῖκος, ποτὲ μὴ τὴν περιγελάσῃς, διότι εἶνε κακὸν νὰ περιγελάωμεν τοὺς δυστυχεῖς. Ποῖος εἰσεύρει τί ἔχουν ὑποφέρει; Καὶ τὸ περισσότερον ποῖος εἰσεύρει τί εἶνε τῆς τύχης μας νὰ ὑποφέρωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ἴδιοι;

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦτο μητέρα· εἶχε μίαν χαριτωμένην μονάκριβον κόρην, τὴν Εὐτέρπην· αὐτὴ ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς, ἡ λατρεία τῆς. Τὴν εἶχε θρέψει μετὰ τὸ γάλα τῆς, τὴν ἐνανούρησε, τὴν ἐπεριποιήθη μόνη τῆς ἔως ὅτου νὰ μεγαλώσῃ καὶ δὲν ἀφῆκεν εἰς καμμίαν παρκαμάναν νὰ τὴν ἀνατρέψῃ.

Κάθε ἡμέραν ἐπῆγανε καὶ ἐβλεπε πῶς ἔπαιξε ἡ κόρη τῆς καὶ ἐπηδοῦσεν ἐπάνω εἰς τὴν πράσινον χλόην, καὶ κάθε ἡμέραν ὅσο ἔδλεπε νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ εὐμορφαιῆ, τόσο ὠραιότερα σχέδια ἔκαμαν μετὰ τὸν νοῦν τῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς Εὐτέρπης. Σχέδια,

τὰ ὅποια δυστυχῶς δὲν ἦτο γραμμένον ν' ἀληθεύσουν. . .

Μίαν ἐσπέραν, κατόπιν ἀπὸ τὰ παιγνιδία τῆς, ἡ Εὐτέρπη ἐκρύωσε, καὶ τὴν ἔπιασε δυνατὸς πυρετός. Μετ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ παραμιλήῃ· ἡ κόρη δὲν ἐγνώριζε πλέον τὴν μητέρα· καὶ ἐν τούτοις ἡ δυστυχὴς γυναῖκα ἔμεινε εἰς τὸ πλευρόν τῆς νύκτα καὶ ἡμέραν, θυσιάζουσα τὴν ζωὴν τῆς διὰ τὴν ζωὴν τῆς κόρης τῆς.

Μίαν νύκτα, ἡ Εὐτέρπη ἐφάνετο πλέον ἡσυχῆς· ἔπειτα πρὸς τὴν αὐγὴν ἐχαμογέλασεν εἰς τὴν μητέρα τῆς, καὶ τῆς ἐξήτησε νὰ ξαναἰδῆ τὰ παιγνιδία τῆς, τὰ ὄνθη τῆς· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τὰ ἐδαρύνθη, ἐπῆρε εἰς τὴν ἀγκαλίαν τῆς τὸ ἀγαπημένον τῆς περιστέρι, ἐδίπλωσε τοὺς βραχίονας τῆς καὶ τοῦ ἔκαμε φωλεῶν καὶ τὰ δύο ἐφάνησαν ὡς ν' ἀπεκοιμήθησαν.

Ἡ μητέρα γονατισμένη ἔμπρὸς εἰς τὸ ὡραῖον ἐκείνω σύμπλεγμα τῆς κόρης καὶ τοῦ περιστερίου, ἐνόμισεν ὅτι ἡ Εὐτέρπη τῆς ἐσώθη, καὶ εὐχαριστοῦσε σιγὰ σιγὰ τὸν Θεόν. . .

Ἄλλοιμονο! ἀπὸ τὰ δύο ἐκεῖνα ὄντα μόνον τὸ περιστέρι ἦνοιξε τὰ ὀμμάτια του.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἡ ταλαίπωρος, ὡς ἂν τρελλή ἀπὸ τὴν πολλὴν τῆς λύπην, νομίζει ὅτι ἡ ψυχὴ τῆς κόρης τῆς παίρνει τὴν φωνὴν τοῦ περιστερίου ἐκείνου καὶ ἔρχεται εἰς τὸ αὐτὸ τῆς καὶ τῆς ψιθυρίζει γλυκὰ καὶ ἀθῶα λόγια, ὅπως ἄλλοτε.

Βλέπει, κόρη μου, εἶπεν ἡ μητέρα, ὅτι καὶ τρελλὰ ἂν εἶνε αὐτὸ ποῦ κάμνει ἡ μητέρα, πρέπει νὰ τὴν λυπηθοῦμε. . .

— Ὡ! μητέρα, ἀπεκρίθη τὸ ξανθὸν κοριτσάκι, ἂν εἶμαι φρόνημη, νὰ μοῦ δώσῃς κ' ἐμένα ἓνα εὐμορφὸ περιστέρι, διὰ νὰ σὲ παρηγορή, ὅταν σὰν τὴν Εὐτέρπην θὰ πάγω κ' ἐγὼ ν' ἀκούσω τὰ πουλάκια τοῦ καλοῦ Θεοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΗΠΟΝ

— «Ωρα καλή σας, παληκαράκια μου· πού πάτε;

«Αν συναπαντούσε κανένας διαβάτης εἰς τὸν δρόμον καὶ τὰ ἐρωτοῦσε τὰ ἐννέα παιδάκια, πού φοροῦν ρούχα καθὲ λογῆς κόψιμο, καὶ κρατοῦν ὡσάν λαμπάδα εἰς τὸ χέρι των ἀπὸ ἓνα ξυλάκι, καὶ μερικά κρατοῦν ἀπὸ ἓνα καλάθι, καὶ τὸ τελευταῖον, μὴ ἔχοντας νὰ κρατῆ τίποτε, κρατεῖ ἀπὸ τὸν λαιμὸν τὸν ἑαδελφόν του, ἂν λοιπὸν κανένας διαβάτης τὰ ἐρωτοῦσε τὰ παιδάκια, πού πάνε, αὐτὰ θὰ τοῦ ἀπεκρίνοντο τραγουδιστά, διότι καθὼς βλέπετε πηγαίνουν τραγουδώντας:

« Πάμε στὸ περβόλι μας,
Ποῦχει τὰ πολλὰ δενδρά:
Βυσσινιάς, βερυκοκκιάς.
Στὰ κλωνιά τους κρέμονται
Μαύρα, μαύρα βύσσινια,
Κίτρινα βερύκοκκα.
Βύσσινια, βερύκοκκα.
Μαύρη τύχη ποῦχετε!
Ἀπ' τὰ πράσινα κλωνιά,
Ἀπ' αὐτοῦ πού κρέμισεθε
Θάρθετε στὸ στόμα μας! »

Ἦκουσαν τὸ τραγούδι τὰ πουλιά πού ἐπετοῦσαν ὑψηλὰ καὶ εἶπαν ἀνκμεταξὺ τους:

— «Αὐτὰ γιὰ βύσσινια πάνε· πάμε μαζί τους. — Πάμε! — Πάμε!

Καὶ πάνε μαζί τους, αὐτὰ ὑψηλὰ ἔς τὸν ἀέρα καὶ τὰ παιδάκια χαμηλὰ ἔς τὸν δρόμο πού πάγει ἔς τὸν κήπο.

Ἔτσι πού περπατοῦν σὲ λίγη ὥρα θὰ φθάσουν· μὲ τὰ ξυλαράκια τους θὰ σύρουν τὰ κλωνιά τῆς βύσσινιάς, καὶ τῆς βερυκοκκιάς· καὶ νὰ σᾶς πῶ ἕκαμαν πολὺ καλά, πού πήσαν τὰ ξυλαράκια, διότι μὲ τὸ ἀνάστημα πού ἔχουν ὅλοι των δὲν πιστεύω ναῦρισκαν τόσο κονταῖς βυσσινιάς καὶ βερυκοκκιάς πού νὰ ταῖς φθάνουν· θὰ κόψουν λοιπὸν, θὰ

κόψουν βύσσινια καὶ βερύκοκκα καὶ θὰ γεμίτουν τὰ καλάθια των . . . ὄχι ὄχι, πρώτα τὴν κοιλιὰ των κ' ἔπειτα τὰ καλάθια των.

Τὰ πουλιά ἀπὸ κει ἐπάνω ἄμα εἶδαν μὲ τί χαρὰν τί φωναῖς ὤρμησαν τὰ παιδάκια εἰς τὰ βύσσινια καὶ τὰ βερύκοκκα, ἐρωτᾷ τὸ ἓνα τὸ ἄλλο μὲ ἀνησυχίαν:

— Θ' ἀφήσουν καὶ γιὰ μᾶς; τί λές; θ' ἀφήσουν καὶ γιὰ μᾶς;

Μὴν ἀνησυχῆτε, καλὰ μου πουλάκια, τὰ παιδάκια σᾶς ἀγαποῦν γιὰ τὸ γλυκό σας τὸ κελάδημα καὶ θὰ ἀφήσουν καὶ γιὰ σᾶς βύσσινια καὶ βερύκοκκα, διότι αὐτὰ δὲν θὰ φάγουν τόσα πολλὰ ὅσα νομίζετε· ξέρουν ὅτι τὰ πολλὰ ὀπωρικά βλάπτουν καὶ δι' αὐτὸ θὰ φάγουν ὀλίγα, ὅσα πρέπει διὰ νὰ μὴν ἔχουν πόνον τῆς κοιλιᾶς καὶ τὰ παρόμοια . . .

Τ' ἀκοῦτε, πουλάκια μου, θὰ μείνουν νὰ φάτε πολλὰ σεις πού δὲν ἔχετε οὔτε πόνους, τῆς κοιλιᾶς οὔτε παρόμοια . . .

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΚΥΜΑ

— Κύμα, κύμα μου τρελλό,
Πού ἀφρίζεις ἔστὸ γιαιλό
Καὶ ξεσπᾶς ἔστὸ βράχο,
Δὲν μοῦ λές, παρακαλῶ,
Πῶς περνᾶς μονάχο;

Ἀπὸ τὴν ἀκρογιαλιά
Σᾶν γοργόφτερα πουλιά
Τῆς βαρκούλας παίρνω,
Τῆς πηγαίνω ἔστὴ δουλειά
Καὶ τῆς ξαναφέρνω.

— Ἄλλα κύματα πολλὰ,
Σᾶν ἑμένανε τρελλό,
Ἐἴν' ἡ συντροφιά μου,
Τὸ καθένα των μιλᾷ
Ἐστὸ μρυμούρισμά μου.

Σὲ ταξείδια μακρινὰ
Ἡ ἡμέρα μου περνᾷ
Καὶ ἡ νύκτα πάλι,
Καὶ γοργῶ παντοτεινὰ
Πίσω ἔτ' ἀκρογιαλί.

Μέσα μου κοκκινωπὰ
Ἡμέρα κ' ἀγριωπὰ
Ψάρια κολυμποῦνε
Κ' αἰωνίως χαροπὰ
Ἐστὶ νερά μου ζοῦνε.

— Κύμα, κύμα μου τρελλό,
Πού ἀφρίζεις ἔστὸ γιαιλό
Κ' ξεσπᾶς ἔστὸ βράχο,
Τὸ Θεὸ παρακαλῶ
Τέτοια τύχη νάχω.

Ο ΨΑΡΑΣ

Δειλινὸ ἐσήμανε, ὁ ψαράς γελάει,
Μπαίνει ἔστὴ βαρκούλα του, παίρνει τὸ κουπί,
Ἔχει καὶ τὰ δίκια του ἔστὸ δεξί του πλάι
Καὶ τὸ τραγουδάκι του ἀρχινᾷ νὰ πῆ:
«Τοῦ γιαιλοῦ τὰ παλλικάρια
Πιάνουν ψάρια, πιάνουν ψάρια!»

Στ' ἀνοικτὸ τὸ πέλαγος ξεκινᾷ νὰ πῆ,
Ρίχν' ἐκεῖ τὰ δίκια του ὅλος προκοπή,
Ἐστὴ βυθιαὶ τῆ θάλασσα λίγο τὰ κραταί:
Καὶ τὸ τραγουδάκι του ἀρχινᾷ νὰ πῆ:
«Τοῦ γιαιλοῦ τὰ παλλικάρια
Πιάνουν ψάρια, πιάνουν ψάρια!»

Τόσο, τόσο ψάρεμα ὁ ψαράς τραβάει:
Ὅπου λές τὸ δίκι του πῶς θὲ νὰ κοπῆ,
Μὲ χαρὰς χαμόγελο γύρω του κυτταί
Καὶ τὸ τραγουδάκι του ἀρχινᾷ νὰ πῆ:
«Πάρτε, πάρτε, παλλικάρια,
Φρέσκα ψάρια, φρέσκα ψάρια!»

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ

[Συνέχεια ἴδε σελ. 69]

Εἰς τὸ λύκειον τοῦ Κάεν μ' ἐδωροῦσαν καλὸν μαθητὴν. Οἱ καθηγηταὶ μου μοῦ ἐδείκνυον συμπάθειαν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπερήφανοῦμαι, ἐγὼ δὲ τόσο ἐπιλοτιμούμην νὰ γίνω καλύτερος καὶ ἐπιμελέστερος.

Ὅτε μετὰ πέντε ἔτη ἐτελείωσα τὰς σπουδὰς μου (ἦμην δέκα ἐπὶ ἐτῶν) ὁ διευθυντὴς μ' ἐφώνησε:

— Κύριε Φλαμπά, μὲ εἶπε, ἐτελείωσες τὰς σπουδὰς σου· ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰς ἐξακολουθήσῃς διὰ νὰ λάβῃς πτυχίον. Σὲ προσκαλῶ νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ τέλος τῶν διακοπῶν. Ἐπειδὴ ἔχεις δεῖξει μεγάλην ἐπιμέλειαν, καὶ ἐπειδὴ ὁ βουλευτὴς σὲ εὖνοεῖ, σοῦ λέγω μὲ χαρὰν μου, παιδί μου, ὅτι εὐκόλως θὰ εἰσπορέσῃς νὰ ἐξακολουθήσῃς καὶ ἀνώτερα μαθήματα. Δὲν σοῦ λέγω λοιπὸν «εἰς τὸ καλὸν», ἀλλὰ «καλὴν ἀντάμωσιν.»

— Ἐλπίζω νὰ ἐπανέλθω, κύριε, ἀπεκρίθην μὲ πολλὴν συγκίνησιν καὶ μὲ πολλὴν εὐγνωμοσύνην· σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν ἐδείξατε εἰς ἐμέ...

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤλθαν καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι τὸ ἀμάξι ἦτο κάτω εἰς τὴν αὐλήν.

Ἀπεχαίρετῆσα τὸν διευθυντὴν, ἔσφιξα τὸ χεῖρ τῶν καθηγητῶν μου, ἐφίλησα τοὺς φίλους μου καὶ ἀνεχώρησα διὰ τὴν οἰκίαν μας. Δὲν εὗρῆκα τὸν πατέρα μου νὰ μὲ περιμένῃ εἰς τὴν θύραν μὲ τὴν πύξιν του εἰς τὸ στόμα, ὅπως ἄλλοτε.

Ἦτο ὁ μάστορ Γούσης· αὐτὸς ἦλθε μὲ τὸ ἀμάξι του, νὰ μὲ πάρῃ.

Τὸν ἐφίλησα, καὶ μὲ εἶπε νὰ καθῆσω εἰς τὸ πλάγι του. Χωρὶς νὰ μοῦ εἰπῇ ἄλλο τίποτε ἐκτόπησε

τὴν φορὰδα του καὶ αὐτὴ ἤρχισε νὰ τρέχῃ. Καθόλου διάθεσιν δὲν εἶχεν ἔνονός μου.

Τὸν ἠρώτησα πῶς ἦσαν ὅλοι εἰς τὸ σπίτι μας καὶ εἰς τὸ ἴδιόν του καὶ μὲ ἀπήτησε μὲ ἕν— «Καλά, καλά», τὸ ὁποῖον δὲν μοῦ πολυῆρεσε.

— Γιατί εἶσαι ἔτσι σὰν λυπημένος, νονέ; τοῦ εἶπα, ὅταν ἐβγήκαμεν εἰς τὸν μεγάλον δρόμον μὴ ἔγινε κανένα δυστύχημα;

— Αἶ, αἶ, ὅλα κανεῖς πρέπει νὰ τὰ περιμένῃ.

— Ἡ μάμμη μου... μὴ ἔπαθε τίποτε; ἠρώτησα, καὶ ἡ φωνὴ μου ἐστάθη εἰς τὸν λάρυγγά μου. Φοβήθηκα μὴ ἀπέθανε.

— Αὐτὴ θὰ ζῆσῃ σὰν τὸν Μαθουσαλά, μοῦ εἶπε μὲ ἀπότομον τρόπον ὁ πατέρας σου δὲν πάγει καλά...

— Ὁ πατέρας μου!

— Ναι, ξεύρεις ποῦ τοῦ ἐπονοῦσαν τὸ πόδια του· τοῦ ἔλεγαν νὰ κυτταχθῇ, νὰ γιαντρευθῇ· μὰ αὐτὸς πάντα δουλεῖ. Ἀπὸ τότε ποῦ ἀνοίξε ἄλλο ἀμαξάδιο εἰς τὸ χωριὸ σας ἐδόλευε περὶ πολὺ διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς πελάτας του.

— Καὶ εἶνε βαρεῖα ἄρρωστος, νονέ; ἠρώτησα μὲ λαχτάραν.

— Ἡ ζωὴ του δὲν κινδυνεύει, ἀλλὰ τὰ πόδια του, ἐτελείωσε, ἔμειναν παράλυτα.

Παράλυτα! ἀλλοίμονον! ἦτο ἀλήθεια! ὁ καυμένος ὁ πατέρας μου! Τὸν εὗρῆκα καθισμένον εἰς τὸν καναπὲν του, δυσχεροῦς μὲ δόλους, μὲ τὰ παιδιὰ του, μὲ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν του.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦμουν ἀπὸ παραθαλάσσιον, μ' ἐστεῖλαν εἰς τὸ ναυτικόν, καὶ ὡς ἀπλοῦς αὐτῆς ἐμῆκα εἰς τὸν Τολμηρόν, τὸ πολεμικὸν πλοῖον τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Ρίον Ἰανέιρον.

τοὺς πελάτας του, μὲ Αἰ ἐργασίαι ἐπῆγαιναν ἀσχημα. Ὅλους τοὺς ἐργάτας ὅπου εἶχεν εἰς τὸ ἀμαξάδιο τοὺς εἶχεν εἰπεῖ νὰ φύγουν, καὶ εἶχε πωλήσει ὅλα τὰ ὑλικά. Ὁ

Ο ΑΝΟΙΚΤΟΚΑΡΔΟΣ ΑΝΑΒΑΙΝΕΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΤΕΝΑ

Γιάννης, ποῦ ἦτο μόλις ἕως δεκαπέντε χρόνων, ἐμῆκε μαθητὴς εἰς τὸ ἀμαξάδιο τοῦ ἄλλου ἀμαξῶ· ἕνα χρόνον δὲν θὰ τοῦ ἔδινε οὔτε λεπτὸ διὰ μισθόν.

Ὁ Πάυλος ἐπῆγαινε ἀκόμη εἰς τὸ σχολεῖον. Ἡ Μαρία μόλις δεκατριῶν χρόνων, ἐδουλοῦσε τὴν μητέρα μου νὰ ξενοροπάτῃ, ἡ δὲ Ἐλένη ποῦ ἦτο δώδεκα χρόνων ἦτο νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ· μαζί μὲ τὴν μάμμη μου ἐμαγειρεύε, ἐπλυνε, ἐσκούπιζε, ἐσοφγάρειε τὸ σπίτι.

Αὐτὴν τὴν κατάστασιν εὗρῆκα ὅταν ἐπέστρεψα ἀπὸ τὸ Λύκειον. Οὔτε λόγος πλέον δὲν ἔγινε διὰ νὰ σπουδάσω καὶ μεγαλειτέρα μαθήματα. Οἱ γονεῖς μου εἶχαν τὴν ἀνάγκην μου τώρα. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν μὲ τὴν γνώμην καὶ τοῦ νοικοῦ μου, νὰ πωλήσωμεν τὸ χωράφι ὅπου μᾶς ἔμενε (ἔκείνο ποῦ εἶχε κερδίσει ἡ μητέρα μου τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεως μου) μόνον τὸ σπίτι μας νὰ κρατήσωμεν, καὶ πάλιν νὰ ἐνοικιάσωμεν τὰ τρία καλλίτερα δωμάτια εἰς ἐκείνους ὅπου ἔρχονται τὸ καλοκαίρι καὶ κάμνουν λουτρά. Μὲ αὐτὰ τὰ εἰσοδήματα εἰμποροῦτε νὰ ζῆσῃ ἡ οἰκογένειά μας ἕως ὅτου νὰ ἔλθωμεν ἡμεῖς εἰς κατάστασιν νὰ τὴν ζήσωμεν.

Ἡθέλῃσα ἀμέσως νὰ ἐμβῶ εἰς ἐργασίαν· ἀλλὰ δυστυχῶς μὲ ὅλα μου τὰ γράμματα, εἰς τὸ χωριὸ μου τὸ πολὺ ἕως τριάντα δραχμὰς τὸν μῆνα εἰμποροῦσα νὰ κερδίσω, ὡς γραμματεὺς τοῦ δημαρχεῖου.

— Καλλίτερα νὰ γίνῃς ἀπὸ τώρα στρατιώτης, μοῦ εἶπε μιαν ἡμέραν ὁ πατέρας μου· θὰ κάνῃς τὰ χρόνια σου καὶ ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια ὅταν θὰ ξαναγαυρῆσῃς, θὰ μπορῆς νὰ διευθύνῃς τὸ σπίτι καὶ νὰ ἐρῆς εἰς τὴν θέσιν μου σὰν δὲν εἴμι ζωντανός.

— Γιατί τάχα νὰ μὴ περιμένῃ νᾶλθῃ ὁ διωρισμένος καιρὸς γὰρ τὸ στρατόν; εἶπεν ἡ μητέρα.

— Γνωαῖα, ἂν καταταχθῇ ἀπὸ τώρα, θὰ γυρίσῃ σὲ τρία χρόνια, καὶ θὰ ζήσωμεν ὡς τότε μὲ τὸ ἴδιον ποῦ ἔχομεν· μὰ σὰν φύγῃ ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια, θάχωμεν καιρὸν νὰ τὸν περιμένωμεν;

Ἦτο σωστὰ αὐτὰ ποῦ ἔλεγεν ὁ πατέρας· τὸ χρέος μου πρὸς τὴν Πατρίδα καλλίτερον ἦτο νὰ τὸ πληρώσω μιαν ὥραν ἀρχίτερα καὶ νὰ ἐπιστρέψω ν' ἀφαισιωθῶ εἰς τὴν οἰκογένειάν μου.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦμουν ἀπὸ παραθαλάσσιον, μ' ἐστεῖλαν εἰς τὸ ναυτικόν, καὶ ὡς ἀπλοῦς αὐτῆς ἐμῆκα εἰς τὸν Τολμηρόν, τὸ πολεμικὸν πλοῖον τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Ρίον Ἰανέιρον.

Ἡ

Ὅταν ἀνεχώρησα διὰ νὰ ἐμβῶ εἰς τὸν στρατόν, μὲ τὰ φορέματά μου μέσα εἰς ἕνα μανδύλι, δὲν εἶξευρα ὅτι κάθε κάποιος παραθαλάσσιον μέρος γίνεται αὐτῆς εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν καὶ ὄχι στρατιώτης· μὲ ἄλλην λοιπὴν τὴν ὑπόθεσιν ὅπου ἔδω-

κα εἰς τὴν μάμμη μου ἐμῆκα εἰς τὸ πολεμικὸν πλοῖον καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὰς ἡμέρας ἐταξιδεύομεν εἰς τὸν Ὀκεανόν.

Πολὺ δύσκολον πρᾶγμα νὰ εἶνε κανεῖς αὐτῆς· καὶ ἕνα παιδί, ὡσάν ἐμέ, ὅσον καὶ ἂν ἀγαποῦσε τὴν ναυτικὴν ζωὴν γρήγορα θὰ ἐμετανοοῦσε, ἂν δὲν εἶχε τὰς ἐλπίδας του εἰς τὸν Θεόν καὶ δύναιεν εἰς τὰ χεῖρά του.

Δὲν ἦτο εὐκολον πρᾶγμα ἅμα ἐσφύριζεν ὁ ἀντιπλοίαρχος νὰ ἀναβαίνωμεν ἀπὸ τὴν σχοινίην σκάλαν εἰς τὴν ἀντένα, νὰ λύνωμεν, νὰ δένωμεν τὰ πανιά, μὲ γυμνὰ πόδια νὰ σφίγγωμεν τὸ σχοινί, καὶ νὰ κρεμῶμεθα ἐπάνω ἀπὸ τὰ κόμματα, ἐνῶ τὸ πλοῖον τὸ κτυποῦν τὰ δυνατὰ κύματα τῶν Ὀκεανῶν καὶ τὸ κάμνουν νὰ γέρνῃ πότε ἀπ' ἑδῶ πότε ἀπ' ἐκεῖ.

Ἀμα ἐσφουρόμεθα ἐσοφγάρειζαμεν τὸ κατὰστρωμα· τὰ σανίδια τοῦ καραβίου μας ἔλαμπαν ἀπὸ τὸ πολὺ τρίψιμον. Καὶ νὰ ἐξλεπες τότε τραγοῦδια μίαν φορὰ! Ἐπειτα ἐκάμαμεν πολεμικὰ γυμνάσια, καὶ ἔπειτα ἐπλύναμεν τ' ἀσπρόρουγά μας εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐστεγνώνωμεν ἐμπρὸς ὡσάν φλόκος νέου αἵθους. (Φλόκος εἶνε ἐν μικρὸν τρίγωνον πανίον τὸ ὁποῖον θέτοεν ἐμπρὸς εἰς τὸ πλοῖον.)

Οἱ ἄλλοι ναῦται μὲ ἐνθουσιασμόν ἐμῆκαν ὅτι τὸ παράνομόν μου ἦτο Ἄνοικτόκαρδος. Ἡμῖν πραγματικῶς τόσο εὖθυμος. Ὁ κλειστής μας, μὲ ἀγαποῦσε πολὺ. Αὐτὸς μὲ ἔμαθε νὰ ἐνωῶ τὴν ναυτικὴν πυξίδα, δηλαδὴ τὸν μπουσουλὰ, μὲ τὸν ὁποῖον κάθε ναυτικὸς ἐξεύρει τί ἄνεμος φυσᾷ καὶ διευθύνει ἀναλόγως τὸ πλοῖον. — Αὐτὸς μ' ἔμαθε καὶ Ἀγγλικά, τὰ ὁποῖα εἰξεύρουσι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς πλοίαρχους διότι ἔχουν σχέσεις μὲ τὴν Ἀγγλίαν. Κ' ἐγὼ δὲ εἶχα μεγάλην διάθεσιν νὰ μάθω· κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ ἐρωτοῦσα, καὶ ἐμάνθανα σιγά σιγά τὰ ναυτικὰ πρᾶγματα, χωρὶς νὰ τὸ ἐνοῶ.

Ἀπὸ τὴν Βρασιλίαν ἐπεράσαμεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Χάρν καὶ ἐφθάσαμεν ἕως εἰς τὴν Λίμαν. Ἐπειτα ἐγυρισάμεν ὀπίσω, διότι ἀκόμη τότε δὲν εἶχαν κόψει τὸν ἰσθμὸν τοῦ Παναμᾶ, ὁ ὁποῖος ἂν ἦτο κομμένος θὰ μᾶς ἐγλύτανε ἀπὸ πολὺν δρόμον, διότι καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ὅσο ἴσως εἶνε ὁ δρόμος τόσο καὶ καλλίτερος εἶνε· γίνεται οἰκονομία χιλιῶν λευγίων.

Τὸ πρῶτον αὐτὸ ταξιδίον τοῦ Τολμηροῦ διήρκεσε τρία ἔτη. Τρία ἔτη χωρὶς νὰ ἰδῶ τὸν τόπον μου χωρὶς ν' ἀκούσω ἄλλους νὰ ὀμιλοῦν τὴν ἀγαπητὴν γλώσσάν μας, παρὰ μόνον μέσα εἰς τὸ πλοῖον. Ἀπὸ τὴν Λίμαν ἐγυρισάμεν ὀπίσω εἰς τὴν Γουαθαλούπαν, ἔπειτα ἐπεράσαμεν τὰς νήσους τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου, εἶδαμεν τὸ Ἀλγέριον καὶ τέλος πάντων τὴν 14 Μαΐου, τριάντα ἐπὶ μῆνας ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἀναχώρησίν μας, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ Χερσούργον ἀπὸ ἀράξαμεν ἐμπρὸς εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ τὴν Πορτογαλίαν καὶ ἐπεράσαμεν τὸ περίφημον στενὸν τοῦ Γι-

έρχεται. Τί εύμορφο ήτο τὸ ταξιδί μας, ὦ φίλοι μου, με ὄλην τὴν γαλήνην τοῦ Ἰσημερινοῦ, με ὄλον τὰς τρικυμίας τῶν πολιτικῶν θαλασσῶν, με ὄλον τὸν φλογερὸν ἥλιον, τὸν ἀγριὸν ἀνεμὸν καὶ τὸ δυνατὸν κρῦον; Τί ὠραίας ἐνθυμήσεις ἀφήκαν εἰς τὸ πνεῦμά μου! Μακρυαὶ πόλεις, ὅπου τὰ φυτὰ εἶνε τόσο μεγάλα, ὅπου ὁ ἥλιος σκορπίζει με δύναμιν τὰς ἀκτῖνάς του, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ σὰς λησμονήσῃ; Τί μαγικαὶ ὀπτασίαι περνῶν ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά μου. . . Ἀχ! τί κακὸς Ἄνοικτόκαρδος ποῦ εἶμαι! εἰς τὰς ὠραίας ἐκεῖνας παραλίας ὄλιγον ἔλειψε νὰ λησμονήσω τὴν καυμένην τὴν ἀκρογιαλιά μας με τοὺς

τόπον ἀπὸ τὸ πρόγευμα τῶν ναυτῶν, ἕνας ναύτης ἐφώνησε: Στερριά!
 Βκείνην τὴν ὥραν εἶχα ἀναβῆ ἐπάνω εἰς τὸ κατὰστρωμα καὶ ἐκάπιζα ἠσύχως τὴν πίπαι μου, ἐνθ' εἶχα τὰ δύο χέρια μου εἰς τὰ θυλάκιά μου.
 Ὁρμησα εἰς τὴν πλώρην με τοὺς ἄλλους ναύτας. Πραγματικῶς ἀπὸ μακρὰν ἐφαίνετο μία γλῶσσα ξηρᾶς, ἡ ὁποία ἐπειτα ἐγεινεν ἀφαντος. . . Δὲν ἦτο ἡ πρώτη φορά, ἀφ' οὗτου ἤμην εἰς τὸν Τολμηρόν, ποῦ ἤκουσα τὴν σκοπὸν νὰ φωνάξῃ: Στερριά. Εἰς τὰ τρία ἔτη ὅπου ἐλείπαμεν εἶχαμεν σταματήσει εἰς τόσους λιμένας, καὶ ὁμως, μὲλις εἶδαμεν τὴν ὀμίχλην

ΠΟΛΥ ΒΙΑΣΤΙΚΟΣ ΕΙΝΕ ΑΥΤΟΣ Ο ΝΑΥΤΗΣ, ΒΛΕΨΑΝ ΑΙ ΧΩΡΙΚΑΙ

μελαινοὺς βράχους καὶ τὰ χαμηλὰ στίτια τῆς. Καὶ ὁμως ἐκεῖ κάτω εἶχα ἀφήσει ὅ,τι ἀγαπητὸν εἶχεν ἡ καρδιά μου.

Ἐγραφα ταχυκᾶ εἰς τὸν πατέρα μου καὶ εἰς τὴν μητέρα εἰς κάθε λιμένα ὅπου ἐστεκώμεθα' ἀλλὰ συχνά μου συνέβαινε νὰ μὴ περιμένω ἀπάντησιν διὰ νὰ γράψω, καὶ αἱ εἰδήσεις τῶν ἀγαπητῶν γενέων μου ἤρχοντο πολὺ ἀργά.

Θ

Θα ἦτο περίκου ἐννέα ἡ ὥρα τῆς πρωίας, ὅτε κα-

ἐκείνην ποῦ ἦτο εἰς τὸν ὀρίζοντα, αἱ καρδίαι μας ἀνεπήδησαν καὶ τὰ ὀμμάτιά μας ἐβράχυσαν ἀπὸ δάκρυα. Ἐβγάλαμεν τοὺς σκούφους μας καὶ ἐχαιρετήσαμεν. . . Διότι, μικροὶ μου φίλοι, ἐννοεῖτε ὅτι ἡ ξηρὰ ἐκεῖνη ἦτο ἀγαπημένη ξηρὰ, ἦτο ὁ τόπος ὅπου ἐγεννηθήκαμεν, ὅπου ἐκατοικούσαμεν, ἦτο ἡ Πατρίς μας!

Δὲν εἰμπορᾶ νὰ σὰς περιγράψω τί ἠσθάνθην ὅτε ἐπρωτοεῖδα τὸν τόπον μας. Μόνον ὅποιος ζῆσαι ὀλόκληρα ἔτη μακρὰν ἀπὸ τὴν Πατρίδα εἰμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ τί χαρὰν αἰσθάνεται ὁ ναύτης ὅταν ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν τόπον του.

Πέντε λεπτὰ ὄλοι οἱ ναῦται ἐμείναμεν δίχως λέ-

ξιν νὰ εἰπῶμεν καὶ ἕξαφνα ἤρχισαμεν ἕνα τραγοῦδι, τὸ ὅποτον κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα ἔλεγε:

Τί γλυκεῖά ποῦν' ἡ Πατρίδα
 Τί γλυκεῖά!

Με τί ἐνθουσιασμὸν ἐτραγοῦδούσαμεν ὄλοι μας! Τὰ μεσάνυχτα ἀράξαμεν εἰς τὸ Χερβοῦργον καὶ ἐπειτα ἀπὸ δύο ἡμέρας ἐπῆγα εἰς Κάεν με τὸν σιδηρόδρομον' ἐπειδὴ δὲν εἶχα τὴν ὑπομονὴν νὰ ὑπάγω ἀργὰ ἀργὰ με τὸ λεωφορεῖον, ἐνοικίασα ἕνα ἄλλογον καὶ ἔτρεξα διὰ τὸ χωριὸν μου.

Πῶς ἐσφιγγα μὲ τὰ πόδια μου τὸ ἄλλογόν μου διὰ νὰ τρέξῃ Γρήγορα, γρήγορα! Καὶ τὸ ἄλλογον ἔτρε-

πατρίδος του καὶ μόνον ὄλιγο θίλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χωριὸν, Θεὲ μου, αἱ στιγμαὶ φαίνονται αἰῶνες ἀτελείωτοι.

Τέλος πάντων τὸ ἀγαπημῖνον μου χωριὸν τὸ ἔβλεπα εἰς τὸ τέλος τοῦ δρόμου' ἔβλεπα τὸ κωδωνοστάσιον τῆς ἐκκλησίας, τὰς στέγας τῶν σπιτιῶν μας εἰς τὴν ἀράδα, κοντὰ εἰς τὴν ἀκρογιαλιά. Πατρίδα μου, γλυκεῖά μου Πατρίδα, σ' ἔβλεπα τέλος πάντων, δὲν ἦτο ὄνειρον, ἦτο ἀλήθεια.

Ὀλιγότευσα τὸν δρόμον τοῦ ἀλόγου μου, καὶ ἐμῆκα εἰς τὸν μεγάλον δρόμον τοῦ χωρίου. Πρῶτα πρῶτα ἀπήνησα τὴν ἐξαδέλφην μου τὴν Ἀυθὴν, κό-

ΠΡΩΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΠΗΝΗΣΑ ΤΗΝ ΕΞΑΔΕΛΦΗΝ ΜΟΥ

χεν, ἐπετοῦσε. Τὸ ξεῦρω πῶς δὲν ἤμουν καλῶς καθαλάρης. Ἀλλὰ δὲν ἐπιπτα ὅσον καὶ ἂν ἔτρεχε. Ὅταν κανεὶς εἰμπορεῖ καὶ κάθηται καβάλα ἐπάνω εἰς μίαν ἀντίαν διὰ νὰ δένη τὰ πανιά, δὲν φοβᾶται νὰ κάθεται καβάλα εἰς ἕν ἄλλογον! Καὶ ἔτρεχα λοιπὸν, ἐπετοῦσα εἰς τὸ χωριὸν μου.

Αἱ χωρικαὶ ἄμα με ἔβλεπαν ποῦ ἔτρεχα ὡτὰν ἀστραπὴ ἐστέκοντο εἰς τὸν δρόμον καὶ ἔλγαν:

— Πολὺ βιαστικὸς εἶνε αὐτὸς ὁ ναύτης.

Βιαστικὸς! καὶ βέβαια ἤμην βιαστικὸς' καμμὶά φορὰ δὲν φαίνεται τίποτε νὰ λειπῇ κανεὶς τρία χρόνια' ἀλλὰ ὅταν φθάσῃ, ὅταν πατῇ τὸ χῶμα τῆς

ρην ἕως δεκατεσσάρων χρόνων, ποῦ τὴν εἶχα ἀφήσει μικρούλαν καὶ τὴν εὐρήκα τώρα κοπελοῦδα' ὠρμησε, μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ ναυτικὸ μου ὑποκάμισο καὶ ἄλλο ἔλειψε νὰ με κρημνίσῃ κάτω.

Ἐστερα ἀπὸ τὴν ἐξαδέλφη μου ἤλθε ἡ θεία μου Μαρία (ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρός μου) καὶ ἄλλοι γείτονες. Τὸ ἄλλογόν μου τρέμαζε ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο συνειθισμένον, ἐτίναξε δύο τρεῖς κλωτσιαῖς, αἱ ὁποῖαι ἔκαμαν τὸν ψωμᾶν, τὸν κροποῶλην ν' ἀκαμακρυνθοῦν. Ἐπειτα ἀπὸ δύο βήματα ἤμην εἰς τὸ σπιτι μας.

[Ἐπεται συνέχεια]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

Κάθεται και πίνει το μάγουλό του με τα δύο χέρια του.

— Θέλεις να σου δώσω την πίπα σου, άνδρα; εί-

πεν ή Παρασκευούλα. Λέγουν πως ό καπνός κοιμίζει τον πόνο.

— Δός μου την.

Ο μάστρο 'Αναστάσης ανάδει την πίπα του και πίνει, πίνει όσο ήμπορεί. Πυκνός καπνός τον σκεπάζει, με χαμένα ροφή και φυσά' ό φρικτός του οδοντόπικος δέν ήνοοεί να παύση.

— "Αι! αι! αι! φωνάζει πάλιν' τώρα μευ πονει δλο μου το σαγόνι με πονει, με σουβίλλει, με δαιμονίζει. "Αι! αι! αι! Το μάγουλό μου 'πρίσθηκε.

'Αλήθεια το μάγουλό του έφούττωσε.

Η Παρασκευούλα τρέχει και φέρνει ένα από τα κεντητά μανδήλια που έπηρε εις τα προικιά της, δίνει το πρόσωπον και το κεφάλι του άνδρος της, και από πάνω από το κεφάλι του κάνει ένα κόμβο που δέν έχει τον όμοιό του.

Έν τούτοις ό δυστυχής πονει πολύ.

— Δέν βάζεις λίγο ρακί μες' τ' το στόμα σου, μάστρο 'Αναστάση; του λέγει ή Παρασκευούλα. Κάπου κάπου το ρακί τα γιατρεύει τα δόντια.

Ο μάστρο 'Αναστάσης ακούει την συμβουλή. Πηγαίνει 'ς το ντουλάπι, πέρνει την μποτίλια με το ρακί, και διά να μη χάνη καιρόν και βάλη σε πατήρι, την σημόνει και πίνει εις τα γερά.

— Αυτό με κάνει χειρότερα! λέγει με άνασταναγμύν.

— Μά δέν έπρεπε να το καταπιής; Ηιέ άλλην μιά.

Ο μάστρο 'Αναστάσης ακούει από συμβουλιάς, και πλησιάζει και πάλιν το στόμα της μποτίλιας εις το στόμα του' αλλά του φαίνεται ότι δέν ταιριάζει ένα τόσο εύμορφο πράγμα να το μεταχειρίζεται διά γαργάραν. Και το καταπίνει και πάλι. 'Αλλά εις τα χαμένα' ό οδοντόπικος δέν παύει.

Εις αυτό το μεταξύ ή Παρασκευούλα τρέχει εις το πηγάδι και φέρει ένα μαστέλο κρύο νερό.

'Έχει ακούσει ότι είναι το καλλίτερον ιατρικόν διά τον οδοντόπικον.

Ο μάστρο 'Αναστάσης προθυμότατος, όπως πάντα, βουτά το κεφάλι του και το βγάξει σχεδόν άμέσως με σπαρακτικές φωνάς.

— "Α! ναί, ναί' μ' αυτό θα παύση ό πόνος! ώχ! ό κακομοίρης! ώχ! ώχ! θαρρώ πως με καιούν με ζεστά σίδηρα. "Αι! αι! αι!"

'Αλλά ή Παρασκευούλα ξεύρει και άλλα ιατρικά.

— 'Αφού το κρύο νερό σε βλάπτει, ή ζέστη θα

σου κίνη καλό. 'Ακούμησε το κεφάλι σου, εις το τζάκι, άνδρουλη μου' ή ζέστη θα σε γιατρέψη.

Ο μάστρο 'Αναστάσης, και πάλιν πρόθυμος, έφόρσε τον κεφαλόδεσμον, και έπηγε κοντά εις την φωτιά.

Η Παρασκευούλα σωριάζει ξύλα' ό μάστρο 'Αναστάσης κοντεύει να ψήση τ' αυτιά του, μά ό πόνος δέν περνά. Φωνάζει με περισσοτέραν δόνησιν, του φαίνεται, λέγει, ότι του βγάζουν όλα τα δόντια.

'Εξαφνα έρχεται μία ιδέα εις την Παρασκευούλα' της Παρασκευούλας ποτέ δέν της λείπουν οι ιδέαι.

— 'Αλήθεια, μάστρο 'Αναστάση, δέν πώς να βρής

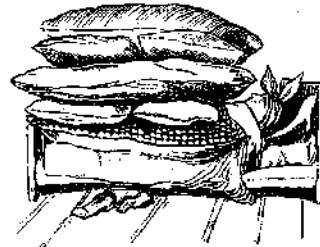
το γείτονά μας, τον οδοντοίατρό, και να του πής να σου βγάλη...

— "Όλα τα δόντια μου;

— "Όχι, όσα πονούν πρώτα.

'Αλλά ό μάστρο 'Αναστάσης δέν εύρίσκει διόλου σωστήν την ιδέαν της Παρασκευούλας, και παίρνει με το ένα του χέρι ένα μπαστούνι και καταιδάξει μ' αυτό εις την ράχιν της Παρασκευούλας ή όποια το βήχει 'ς τα πόδια και φεύγει ενώ τα ξύλα σκορπίζονται άπ' έδω και άπ' εκεί.

Ο μάστρο 'Αναστάσης βλέπει ότι το ξύλο που έδωκε της γυναίκας του τον ώφέλησε' και κάμποσην ώρα ό πόνος ήλιγίστηκε' άλλ' εξαφνα έρχεται πάλιν δυ-

νατότερος' ό ταλαίπωρος άλλο μέσον ιατρείας δέν βλέπει παρά να πλαγιάζη. Μέσα 'ς το κρεβάτι να του περάτη ό πόνος' όταν κοιμάται δέν θα πονη.

Η Παρασκευούλα δέν κρατεί κάρικα του άνδρος της διά το ξύλο, επειδή ξεύρει ότι αυτή είναι ή αίτια των βασάνων του' τον βοηθά' να πλαγιάζη, και σωραεί επάνω του παπλώματα, στρώματα, προσκέφαλα.

Ο μάστρο 'Αναστάσης εις την άρχην πλαγιάζει από το δεξιόν πλευρόν.

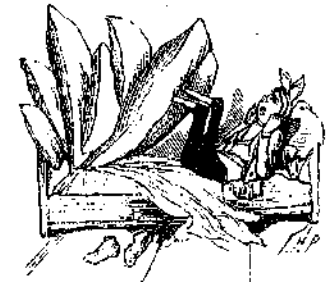
'Απ' αυτό το μέρος είναι το πονεμένο δόντι.

— "Αι! αι! αι! φωνάζει, και γυρνά από το άλλο μάγουλο.

— "Όχι, ώχ, ώχ, άπ' έδω είναι ποίο χειρότερον.

"Όσο για ζέστη, ό μάστρο 'Αναστάσης έμούσκεψε

από τον ιδρώτα. Μά ό οδοντόπικος δέν περνά' έσα έσα γίνεται ποίο δυνατός. Του έρχεται να τρελλαθ' ή

δι' αυτό ύστερα άπ' ελίγον πετά παπλώματα, μαξιλάρια, στρώματα, πηδά κάτω από το κρεβάτι του, όπου είχε πέσει ντυμένος, καταιδάξει έως εις τ' αυτιά του τον βαμβακερόν του σκούφον και τρέχει εις του οδοντοίατρού Φασαρία.

— Τηχι-τήχι-τήχι' κτυπά το κουδούνι της θύρας.

— Παιός είναι αυτού; έρωτά ό οδοντοίατρός.

— 'Εγώ, κύρ Φασαρία, έγώ ό μάστρο 'Αναστάσης, ό γείτονάς σου, ό κακομοίρος ό γείτονάς σου!

— 'Ορίστε, μάστρο 'Αναστάση, έπικεν ό Φασαρία

άνοιξας την θύραν με φιλορρησίσεις, όριστε όριστε, και πές μου εις τί 'μπορώ να σου χρησιμεύσω.

[Έπικεν το τέλος]

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΡΙΖΟΝΤΟΣ

Τέσσαρ' έβραζει μία φορά

'Εχάσαν κήλικον παρά.

«Και τώρα,» λέγουν «δέν μπορούμε

Πρέπει να πά να τον εύρούμε!»

Ο πρώτος 'πήγε άριστερά,

Κ' έπηγε έως τον Βορρά.

Ο δεύτερος μετά τον πρώτο

'Επηγε δεξιά έως τον Νότο

Ο τρίτος 'πήγ' εμπρός πολύ,

Κ' έπηγε στην 'Ανατολή.

Ο τέταρτος 'πήγε στην Δύση —

Θαρρώ, κανείς δέν θα γυρίση!

Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

88. Ἑλληποσύμφωνον. ἡ—ά·ει—ά·ε·ε·ω—, ἰδ·ι—ά—ά·αι·ο—αι—ά·ο·ο—ει·ε—υ·ὀ·ω—αι—ά·ε·ε·

Ἑστέλη ἐκ τῆς Ἡρώδου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

89. Φωνηεντολόγητον. — πρ·ς—τ·—ζ·— σκλ·ρ·τ·ς— κ·θ·στ·—τ·ν—κ·ρδ·ν—μ·ς—ν·σθ·τ·ν—ς—τ·ς—θλ·ψ·ς—τ·ν—λλ·ν—νθ·π·ν.

Ἑστέλη ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Σημειώσεως.

90. Συλλαβογράφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε πρῶσις καὶ ἔχει τρία γράμματα, τὸ δευτέρον μου οἱ ῥήτορες τὸ ἔχουν δύναμι· τους, τὸ σύνολόν μου εἰμπορεῖ νὰ εὕρῃ ἐπὶ συγγράμματα, Γιατί τὰ περισσότερα μὲ ἔχουν ἐπὶ ἀρχή τους.

Ἑστέλη ἐκ τοῦ Πετενοῦ.

91. Λεξιγράφος.

Ἡ κηΐσις μου ἐπὶν ἄνθρωπον ὑπόληψιν προσθέτει· Ἄν λείψουν τὰ δύο πρῶτά μου θὰ σοῦ ἀρῆσω ἔτη.

Ἑστέλη ἐκ τῆς Σπαρτιάτικῆς ἀρχαίων.

92. Λεξιγράφος.

Μὲ τὴν κεφαλὴν συνήθως εἰς τοὺς κήπους ἀπαντῶμαι, Ἄνευ κεφαλῆς τὴν νύκτα εἰς τὸν οὐρανὸν πλανῶμαι.

Ἑστέλη ἐκ Λουκίας Παπαρηγοπούλου.

93. Λεξιγράφος.

Εἰς τὸ σῶμά σου ὑπάρχει κ' εἰς τὰ σῶματα τῶν ζῴων, Εἰς τὸ φαγητόν μὲ θέτεις ἢ ὀλίγον ἢ ἄδρόον.

Ἄν τὰ δύο μου τὰ πρῶτα ἢ μικρά σου χεῖρ ἐκβάλῃ, Ρῶδα θέλουν σὲ στολίσαι, ἀρῆδὸν θέλει σου φάει, Καὶ ἡ φύσις θὰ σιχητήσῃ εἰς τὰ τόσα τῆς τὰ κάλλη.

Ἑστέλη ἐκ Δημ. Φ. Βολωνίου.

94. Αἰνεύμα.

Οἱ Ἕλληνας μὲ ἔχουσι.—Σδ, Ἕλλην, δὲν μὲ ἔχεις. Οἱ Τούρκοι δὲν μὲ ἔχουσι.—Ἄν γίνῃς Τούρκος, μ' ἔχεις.

Ἑστέλη ἐκ τῆς Βυσιανῆς Παπαρούνας.

95. Αἰνεύμα.

Θάλασσα εἶμαι, φιλῶται, μὲ εἶχεν ἡ Ἀγγλία, Καὶ τώρα μ' ἔχει ἡ Ἑλλάς, πρὸς τι ἢ ἀπορία; Τὸ ὄλον τῶν γραμμάτων μου εἰς δύο ἂν χωρήσῃ, Δύο εὐόμοις ἀδαφούς εὐθὺς ἢ ἀναγνωρίσῃς.

Ἑστέλη ἐκ τῆς Ἀρῆδου τῆς Ἑσπείρου.

96. Αἰνεύμα.

Φιλὴ καὶ μικρὰ, ἔλαρξ καὶ λιγνί, Τὸν κόσμον ἐνδύω, καὶ εἶμαι γυμνὴ, Ἄν ἔμως ὅπισθον δὲν σέρνω μαλλιά; Τὴν τρύκα περνώντας δὲν κάμνω δουλειά.

Ἑστέλη ἐκ τοῦ Πασαβῆδου.

97. Ἀναγραμματισμός.

Εἰς τὰς κεφαλὰς μ' εὐρίσκεις, ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀρῆσῃς, Ἄλλ' εὐθὺς θὰ γέινω πῆλις, ἂν μὲ ἀναγραμματίσῃς.

Ἑστέλη ἐκ Κωνστ. Α. Μαροῦτση.

98. Μεταγραμματισμός. Ὅταν τὸ δευτέρον μου γράμμα εἶνε ο· εἶμαι νῆσος, καὶ θταν εἶνε α· πάλιν νῆσος εἶμαι.

Ἑστέλη ἐκ τῆς Κωνστ. Α. Μαροῦτση.

99. Πρόβλημα. Ποῖος εἶνε ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὅλου τοῦ 1/3 καὶ τὸ 1/4 ἀποτελοῦσι, τὸ πενταπλάσιον τοῦ 9;

Ἑστέλη ἐκ Κωνστ. Α. Οικονόμου.

100. Λογοπαίγνιον. Ποῖα πρωτεύουσα πίνεται;

Ἑστέλη ἐκ τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος.

101. Λογοπαίγνιον. Ποῖα λέξις γράφεται μὲ Θ;

Ἑστέλη ἐκ τοῦ Πηδουτοῦ καὶ ἐκ Στίφ. Κ. Βασιλακοπούλου.

102. Λογοπαίγνιον. Ἐκ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ποῖος μανθάνομεν εἶν ἦτο υἱὸς τοῦ Ἥρ;

Ἑστέλη ἐκ Μαρίας Α. Τσιζη.

ΛΥΣΕΙΣ

86. Δὲν πρέπει νὰ συναναστρέφουσι μὲ κακοὺς ἀνθρώπους, διότι ἡ κακὴ συναναστρόφῃ καταστρέφει τὰ χρηστὰ ἦθη.—87. Ποτὲ μὴ διακόπτις ἄλλον ἐνῶ· ἄμειλε, ἀλλὰ περιμένε νὰ τελεσώσῃ καὶ τότε εἶπε καὶ σὺ ὅτι ἔχεις.—

88. Ὅνος [ὄν, ὄς].—89. Ροδανὸς (Ρ, Δανὸς).—70. Ἀμνίς, μνᾶ.—71. Σκιάθος (Σκιά, θός).—71. Πέλαγος, λαγός.—

73. Ποιήσις οἴσις.—74. Αἶξ, ἔξ, ἔξ. Οἷς καὶ Ὑς, εἰς, εἰς.—75. Ἄτλας.—76. Ἡ λαμπάς.

77	78	79
Α Λ Φ Α	Λ Ε Ω Ν	Υ
Α Ε Ω Ν	Ε Υ Α	Ι Δ Η
Φ Ω Ν Η	Ο Α	Ρ
Α Ν Η Ρ	Ν	Α

80. Λουδοβίκος ὁ ΙΔ'.—81. Ἐγὼ 25 εἰς τὴν μίαν τσέπην καὶ 40 εἰς τὴν ἄλλην.—82. ΣΟΛΩΝ (1. Σύλον 2.

Ὅνος 3. Λαμαργία. 4. Ὀμοσ. 5. Νήσιος).—83. Διότι εἶνε ρευστόν.—84. Ἰσοῦ γράφω ΤΟ μὲ δύο κεφαλαῖς γράμματα.

—85. Συλλογισμένος. Ἀπορίων. Αἰτίων. Γεννημένος. Χύνει. Λαμπρύνει. Παίδι μου. Παντελῶς. Ἄδική μου. Καλῶς. Τούτου. Πεισθῆ. Ἐαυτοῦ του. Δανεισθῆ. Ἀναδειχθῶσι. Γεννηθῶσι.—

86. C'est Troie, car chacun sait qu'elle fut étroite (des truites).—87. Souris (Sou—riz).

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΝ ΣΕΙΡΑΝ ΤΟΥ ΕΠΩΝΥΜΟΥ

- Ἀγραμπελη, 10. Ἀδελφοποιήσεως τῶν Λαῶν τῆς Γῆς, 6. Ἀρῆδον τῆς Ἐρήμου, 8. Κλειωνὴ καὶ Φωλίαν Γ. Ἀθηνογένοῦς, 6. Ἀλφρέδος ὁ Μέγας, 11. Ἀνατόλιον Ἀσπῆρ, 8. Ἀπορὸς Παῖς 10. Ἀραβικὸς Ἴππος, 11. Ἀραπάκος, 16. Ἀριάδνη τῆς Κρήτης, 12. Ἀρχιμάγειος ὁ Συρακούσιος, 6. Ἀσπάλαξ, 12 δ'.
- Ἀτρόμυτος Κυνηγός, 13. Δημήτριος Φ. Βολωνίτης, 3. Βυσιανὴ Παπαρούνα, 6. Βέρηνη Γιαννοπούλου, 5. Β. Ν. Γιαννοῦλης, 10. Γραῖζ Ἀρῆς, 14. Διάβολος Κύπριος, 16. Ἐλευθέρα Ἑλλάς, 15. Ἐρμυροῦς Ψιττάκος, 12. Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, 16. Ἰπκότης, 6. Κερνανός, 15. Κορκορῆν, 16. Σ. Κοτάκης, 2. Κοτόπουλον, 7. Βασιλικὴ Κ. Κυριακίδου, 13. Λευκὴ Περιστέρα, 7. Λευκὸς Κύκνος, 16. Λίνδα, 8. Μαραθῆνιος Ταῦρος, 6. Ἡλίας Μαυροῦδης, 1. Μάχη τῆς Κλεισοῦας, 11. Μαρία Α. Τσέπν, 7. Μέλας Ἀστὸς, 15. Μέλισσα τῆς Ἰθάκης, 8. Μικρὸς Γουήλ, 10. Μικρὸς Διαβολάκος, 16. Μικρὸς Καποκίνιος, 14. Μικρὸς Λεμβούχος, 15. Μικροῦλα Τραλαῖά, 13. Κωνστ. Α. Οἰκονόμου, 8 δ'.
- Ἀλεξάνδρα Πάσσαρη, 15. Πανοῦργος Ὀδυσσεύς, 11. Δημοσθ. Παπαλεονάρδος, 6. Πηδουτοῦλης, 17. Πηπερόσειρον, 15. Ποικιλανθὸς, 11. Πολυγράφος, 14. Ποσειδῶν 10 δ' καὶ 8 ε'. Ροδάχρους Μηλέα, 9. Σάλαγιγῆ τῆς Βραΐδας, 8. Ἀγγελικὴ Σαμουήλ, 8. Σαπφῶ, 14. Διονυσίος Γ. Σκλάβος, 12. Σπυρ. Ε. Σκλάβος, 12. Σκυθρωπὴ Ἐλέτη, 3. Σπαρτιάτις Ἀργελαῖν, 7. Παναγιωτίτσα Σπερῆντσα, 13. Σπινθῆρ, 12. Τάτσα Τελαστή, 11. Φαλακροκόρξ ὁ Ἄλειος, 7. Φιλλέλλην Βύρων, 4. Φιλέρμος Τρυγῶν, 4.

[Τὰ ὀνόματα τῶν αὐτῶν, ὅτι αἱ λέξεις ἀρῆσαν μὲτ' ἐκ 96 ἡμερῶν, ἃς δημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προσηλὸ φύλλον].